

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งการทดลอง โดยมุ่งศึกษาเกี่ยวกับ

1. ชุดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาการคิดเชิง จริยธรรมของนักศึกษาครู สถาบันราชภัฏสงขลา
2. เปรียบเทียบการคิดเชิงจริยธรรมของนักศึกษาครูก่อนและหลังการฝึกอบรม
3. เปรียบเทียบการคิดเชิงจริยธรรมหลังการฝึกอบรม ซึ่งจำแนกตามเพศ วิชาเอก อายุ ประเภทของการศึกษา ประสบการณ์สอน อาชีพของบิดามารดา การอบรมเลี้ยงดู และหน่วยงานที่สังกัด
4. ประเมินชุดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาการคิดเชิงจริยธรรมของนักศึกษาครู สถาบันราชภัฏสงขลา

ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาครูปริญญาตรีสาขาการศึกษาที่กำลังศึกษาในสถาบันราชภัฏสงขลา ประจำปีการศึกษา 2545 จำนวน 257 คน

กลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาตามความสมัครใจ ได้นักศึกษาครู วิชาเอก

การศึกษาพิเศษ	จำนวน	11	คน
การศึกษาปฐมวัย	จำนวน	6	คน
พลศึกษา	จำนวน	35	คน
สังคมศึกษา	จำนวน	19	คน
บริหารการศึกษา	จำนวน	8	คน
วิชาเอกอื่น ๆ	จำนวน	41	คน
	รวม	120	คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. คู่มือการฝึกอบรม (คูภาคผนวก ก)
2. แบบสอบถาม (คูภาคผนวก ข) ประกอบด้วย 3 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 แบบวัดการคิดเชิงจริยธรรม
 - ตอนที่ 3 แบบประเมินกิจกรรมเพื่อพัฒนาการคิดเชิงจริยธรรม

ขั้นตอนการพัฒนาชุดฝึกอบรม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1. การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเพื่อพัฒนาชุดฝึกอบรม
2. การสร้างชุดฝึกอบรม
3. การจัดทำเอกสารประกอบชุดฝึกอบรม
4. การตรวจสอบคุณภาพชุดฝึกอบรม
5. การทดลองชุดฝึกอบรม
6. การแก้ไขปรับปรุงชุดฝึกอบรม
7. การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการคิดเชิงจริยธรรมของนักศึกษาครูและแบบประเมินชุดฝึกอบรม
8. การดำเนินการทดลองชุดฝึกอบรม
9. การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเพื่อพัฒนาชุดฝึกอบรม

ในขั้นตอนนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาและวิเคราะห์ทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อสังเคราะห์เป็นข้อมูลสำหรับพัฒนาชุดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาการคิดของนักศึกษาครู โดยผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. สภาพการเรียนการสอนจริยธรรมของนักศึกษาครูสถาบันราชภัฏสงขลา
2. จรรยาบรรณครู พ.ศ. 2539
3. รูปแบบการสอน และรูปแบบการอบรม
4. จริยธรรม
5. จริยธรรมในระดับอุดมศึกษา

การศึกษาข้อมูลเหล่านี้ ใช้การรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำมาศึกษา วิเคราะห์ และสรุปสาระสำคัญของข้อมูล เพื่อนำมาใช้ในการกำหนดนิยามความหมายของรูปแบบ องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน การฝึกอบรม แนวทางการพัฒนาและการนำเสนอ รูปแบบกิจกรรม

การพัฒนาชุดฝึกอบรม

ในการพัฒนาชุดฝึกอบรม ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

สร้างกรอบแนวคิดในการพัฒนาชุดฝึกอบรม โดยนำข้อมูล สาระสำคัญที่ได้จากการศึกษา และวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั้งในด้านแนวคิดและทฤษฎีมาพิจารณา โดยข้อสรุปจากข้อมูลพื้นฐานที่ได้ศึกษา ทำให้ได้กรอบความคิดในการพัฒนาชุดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาการคิดเชิงจริยธรรมของนักศึกษาครูซึ่งรวบรวมกิจกรรม โดยดัดแปลงและปรับปรุงมาจากแนวคิดของผู้ทรงคุณวุฒิหลายท่าน ดังปรากฏในคู่มือการจัดกิจกรรม (ภาคผนวก ก.) ได้ดังนี้

1. กิจกรรมกลุ่มกัลยาณมิตร
2. กิจกรรมหนีให้พ้นและจับให้มัน
3. กิจกรรมปริศนาความคิด
4. กิจกรรมร่วมมือแข่งขัน
5. กิจกรรมทดสอบสติ
6. กิจกรรมผู้แสวงหา
7. กิจกรรมเลือกใคร
8. กิจกรรมมองกันในส่วนดี
9. กิจกรรมสหกรณ์
10. กิจกรรมหลักสูตรครูดีในฝัน
11. กิจกรรมโรงเรียนธรรมะในฝัน
12. กิจกรรมการศึกษาและการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์
13. กิจกรรมม้าหมุน
14. กิจกรรมนางงามจริยธรรม
15. กิจกรรมพัฒนาการคิดสู่วิชาชีพครู
16. กิจกรรมแผนที่การคิดเชิงจริยธรรม
17. กิจกรรมดอกไม้จริยธรรม
18. กิจกรรมนกสร้างรัง
19. กิจกรรมเลือกสี
20. กิจกรรมจินตนาการ
21. กิจกรรมสร้างความสัมพันธ์
22. กิจกรรมสรุปและแลกเปลี่ยนเรียนรู้

การจัดทำเอกสารประกอบชุดฝึกอบรม

การจัดทำเอกสารประกอบรูปแบบกิจกรรม คือ คู่มือการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาการคิดเชิง จริยธรรม เป็นเอกสารสำหรับให้อาจารย์ผู้สอนหรือวิทยากรทราบถึงแนวการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนตามรูปแบบ ซึ่งจัดทำเป็นเอกสาร 1 เล่ม ประกอบด้วย ใบความรู้ และกิจกรรมการฝึก อบรมซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับ

1. จุดประสงค์
2. คำชี้แจง ระยะเวลาการฝึกอบรม และสรุปผลกิจกรรม
3. สื่อต่าง ๆ ที่ใช้ประกอบการฝึกอบรม

พร้อมทั้งคำนำเกี่ยวกับการนำชุดฝึกอบรมไปใช้ โดยเรียงลำดับกิจกรรมที่เป็นความรู้พื้นฐาน เพื่อนำไปสู่การคิดเชิงจริยธรรมดังปรากฏในภาคผนวก ก.

นอกจากนั้นได้จัดทำกำหนดการฝึกอบรม รวม 5 วัน ๆ ละ 8 ชั่วโมง รวม 40 ชั่วโมง คำปรากฏในตารางที่ 1 ต่อไปนี้

ตารางที่ 1 กำหนดการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาการคิดเชิงจริยธรรม

กำหนดการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ
เพื่อพัฒนาการคิดเชิงจริยธรรมของนักศึกษา

เวลา	08.00 – 09.30 น.		09.30 – 12.00 น.		12.00 – 13.00 น.	13.00 – 15.00 น.		15.00 – 17.00 น.
	ลงทะเบียน	พิธีเปิด	09.30 – 10.30	10.30 – 12.00		13.00 – 13.30	13.30 – 15.00	
วันแรก	ปฐมนิเทศ	พิธีเปิด	ประเมินการคิดเชิงจริยธรรมก่อนฝึกอบรม	ความสำคัญของการฝึกอบรม เพื่อพัฒนาการคิดเชิงจริยธรรมของนักศึกษา	กิจกรรม : กลุ่มกัลยาณมิตร	กิจกรรม, ปฏิบัติการ : ทัศนคติด้วยทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรม	กิจกรรม, ปฏิบัติการ : ทัศนคติ (ต่อ)	
วันสอง	กิจกรรม, ปฏิบัติการ : ร่วมมือแข่งขัน		กิจกรรม : หนีให้พ้นและจับให้มัน : หลักทฤษฎี...ในฝัน		กิจกรรม : มองกันในสวนดี : เลือกใจ : สหกรณ์	กิจกรรม : ทดสอบสติ : ผู้แสวงหา		
วันสาม	กิจกรรม : การศึกษาและการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์		กิจกรรม : เมืองธรรมะในฝัน		กิจกรรม : ม้าหมุน เพื่อประเมินตามสภาพจริง	กิจกรรม : จินตนาการ : นกสร้างรัง		
วันสี่	กิจกรรม : ดอกไม้จริยธรรม		กิจกรรม : สร้างความสัมพันธ์		กิจกรรม : เลือกดี	กิจกรรม : นางงามจริยธรรม		
วันห้า	กิจกรรม : พัฒนาการคิดสู่วิชาชีพ		กิจกรรม : แฉนที่ความคิดเชิงจริยธรรม		กิจกรรม : สรุปลงแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และซักถามปัญหาทางจริยธรรม	ประเมินการคิดเชิงจริยธรรม หลังฝึกอบรมและประเมินชุดฝึกอบรม	พิธีปิด	

การตรวจสอบคุณภาพชุดฝึกอบรม

การตรวจสอบคุณภาพชุดฝึกอบรมและเอกสารประกอบ ดำเนินการดังนี้

1. การสร้างเครื่องมือประเมินชุดฝึกอบรม และเอกสารประกอบชุดฝึกอบรม 1 ฉบับ
2. นำชุดฝึกอบรม เอกสารประกอบชุดฝึกอบรม ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านจริยธรรมจำนวน 5 คน เป็นผู้ตรวจสอบ
3. นำผลการประเมินที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขเพื่อนำไปทดลองต่อไป

การทดลองชุดฝึกอบรม

นำชุดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาการคิดเชิงจริยธรรมที่ได้ ไปใช้ทดลองกับนักศึกษาวิชาเอกสังคมศึกษา ชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 30 คน ระยะเวลา 5 วัน โดยมีการประเมินผลการคิดของนักศึกษาครูดังกล่าว ก่อนและหลังการฝึกอบรม และนำผลที่ได้ปรับปรุงแก้ไขเพื่อนำไปใช้จริงต่อไป

การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วยแบบประเมิน 2 ชุด คือ

แบบวัดการคิดเชิงจริยธรรมของนักศึกษาคู

1. ตัวอย่างแบบประเมินการคิดเชิงจริยธรรมของนักศึกษาคู
คำชี้แจง โปรดอ่านและพิจารณาสถานการณ์และคำถามในแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างให้ตรงกับที่ท่านต้องการเพียงครั้งเดียวในแต่ละข้อ

สถานการณ์ที่ 1

สมใจเป็นครูต้นแบบ ประจำปี พ.ศ. 2544 และยังเป็นครูประจำชั้น ม.3 ณ โรงเรียนแห่งหนึ่งในต่างจังหวัด เธอเป็นบุคคลที่มีความรักและเอาใจใส่ศิษย์เป็นอย่างมาก บ่อยครั้งครูสมใจได้รับเชิญให้เป็นวิทยากรบรรยายในงานวิชาการต่าง ๆ ณ กรุงเทพมหานคร สิ้นปีการศึกษาคูสมใจได้รับเชิญจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติให้เป็นวิทยากรบรรยายความก้าวหน้าของการปฏิรูป ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติเป็นผู้จัดขึ้น เธอต้องเตรียมตัวเป็นอย่างดี ในขณะที่กำลังขมกเขม่นกับการเตรียมตัวนั้น นักเรียนที่เธอประจำชั้นได้จัดกิจกรรมอำลาอาลัย และให้เธอช่วยแนะแนวทางในการศึกษาต่อให้แก่พวกเขาด้วย ซึ่งทำให้เธอลำบากใจมากกว่าจะเสนออาจารย์ท่านอื่นไปเป็นวิทยากรแทนจะดีหรือไม่

คำถาม ถ้าท่านเป็นครูสนใจ เป็นไปได้หรือไม่เพียงใด ที่ท่านคิดจะ

1. ไปร่วมกิจกรรมอำนวยการแก่นักเรียนแม้จะต้องเตรียมการบรรยายอีกมากมายในวันรุ่งขึ้น

เป็นไปได้	7	6	5	4	3	2	1	เป็นไปได้
(เฉลี่ย)	7	6	5	4	3	2	1	

2. ไม่ขอแนะนำนักเรียน โดยให้เหตุผลว่าได้แนะนำในช่วงอื่น ๆ มากแล้ว และนักเรียนควรศึกษาด้วยตนเอง

เป็นไปได้	7	6	5	4	3	2	1	เป็นไปได้
(เฉลี่ย)	7	6	5	4	3	2	1	

3. ไม่เป็นวิทยากร โดยเสนอให้เชิญอาจารย์อื่นแทน เพราะจะแนะนำและสร้างความสัมพันธ์อันดีก่อนนักเรียนรุ่นนี้จะจบการศึกษา

เป็นไปได้	7	6	5	4	3	2	1	เป็นไปได้
(เฉลี่ย)	1	2	3	4	5	6	7	

4. ไปเป็นวิทยากรให้กับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ เพราะเป็นการสร้างชื่อเสียงให้กับตนเอง

เป็นไปได้	7	6	5	4	3	2	1	เป็นไปได้
(เฉลี่ย)	7	6	5	4	3	2	1	

2. ลำดับขั้นตอนการสร้างมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 กำหนดจุดมุ่งหมายในการพัฒนาแบบประเมินการคิดเชิงจริยธรรม เพื่อการศึกษาการคิดเชิงจริยธรรมของนักศึกษาครู สถาบันราชภัฏสงขลา

2.2 วางแผนการสร้างแบบประเมินการคิดเชิงจริยธรรม ประกอบด้วย

2.2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจรรยาบรรณครู พ.ศ. 2539 การวัดเชิงจริยธรรมและงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

2.2.2 กำหนดกรอบแนวคิด ทฤษฎี ที่ได้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.3 สร้างแบบประเมินการคิดเชิงจริยธรรม โดยผู้วิจัยได้สร้างแบบประเมินการคิดเชิงจริยธรรมในรูปแบบของสถานการณ์ มีทั้งหมด 9 สถานการณ์ แต่ละสถานการณ์มีประเด็นคำถาม 4 ข้อ รวม 36 ข้อ

สถานการณ์ที่ 1 สอดคล้องกับจรรยาบรรณครู ข้อที่ 1

สถานการณ์ที่ 2 สอดคล้องกับจรรยาบรรณครู ข้อที่ 2

สถานการณ์ที่ 3 สอดคล้องกับจรรยาบรรณครู ข้อที่ 3

สถานการณ์ที่ 4 สอดคล้องกับจรรยาบรรณครู ข้อที่ 4

สถานการณ์ที่ 5 สอดคล้องกับจรรยาบรรณครู ข้อที่ 5

สถานการณ์ที่ 6 สอดคล้องกับจรรยาบรรณครู ข้อที่ 6

สถานการณ์ที่ 7 สอดคล้องกับจรรยาบรรณครู ข้อที่ 7

สถานการณ์ที่ 8 สอดคล้องกับจรรยาบรรณครู ข้อที่ 8

สถานการณ์ที่ 9 สอดคล้องกับจรรยาบรรณครู ข้อที่ 9

เกณฑ์การให้คะแนนซึ่งอธิบายเป็นรายสถานการณ์และภาพรวมมีรายละเอียดดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง การคิดเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับต้องปรับปรุง

คะแนนเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง การคิดเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับต่ำ

คะแนนเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง การคิดเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับพอใช้

คะแนนเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง การคิดเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 4.50 - 5.49 หมายถึง การคิดเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับดี

คะแนนเฉลี่ย 5.50 - 6.49 หมายถึง การคิดเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับดีมาก

คะแนนเฉลี่ย 6.50 - 7.00 หมายถึง การคิดเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับดีเยี่ยม

2.4 ตรวจสอบคุณภาพขั้นต้น โดยให้ผู้เชี่ยวชาญด้านจริยธรรมและด้านการวัดผลการศึกษาจำนวน 5 คน เป็นผู้ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity)

2.5 ปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินตามที่ได้รับคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ

2.6 นำแบบประเมินที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับนักศึกษาวิชาเอกการบริหารการศึกษา จำนวน 30 คน โดยการตรวจสอบ

2.6.1 อำนาจจำแนกของแบบประเมิน (Discrimination) โดยการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย โดยใช้ t -test ทุกข้อมีค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป ตามเกณฑ์ของเอ็ดเวิร์ด (Edward, 1987: 63)

2.6.2 ความเชื่อมั่นของแบบประเมิน (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient of Alpha) ของ ครอนบาค (Cronbach) มีค่า 0.81 (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ, 2538: 200)

2.7 ปรับปรุงแก้ไขหลังทดลองใช้เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบประเมินชุดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาการคิดเชิงจริยธรรมของนักศึกษาครู

1. ตัวอย่างแบบประเมินชุดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาการคิดเชิงจริยธรรมของนักศึกษาครู
 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระประโยชน์ เทคนิควิธี และการนำไปใช้ จากการเข้าร่วม
 กิจกรรม

หัวข้อ	ระดับความคิดเห็น														
	สาระประโยชน์					เทคนิควิธี					การนำไปใช้				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
(0) กิจกรรมกลุ่ม กัลยาณมิตร															

2. ลำดับขั้นตอนการสร้างมีรายละเอียด ดังนี้
- 2.1 กำหนดจุดประสงค์ในการพัฒนาแบบสอบถามเพื่อศึกษาการคิดเชิงจริยธรรมของ
 นักศึกษาครู และแบบประเมินรูปแบบการฝึกอบรม
- 2.2 วางแผนการสร้างแบบสอบถามและแบบประเมินประกอบด้วย
- 2.2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินชุดฝึกอบรม
- 2.2.2 กำหนดกรอบแนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับแบบประเมินชุดฝึกอบรม
- 2.3 สร้างกิจกรรมโดยการสร้างเป็นชุดฝึกอบรม ประกอบด้วย 22 กิจกรรม แต่ละ
 กิจกรรมจะมีจุดประสงค์สอดคล้องกับจรรยาบรรณครูทั้ง 9 ข้อ ดังนี้
- (1) กิจกรรมกลุ่ม “กัลยาณมิตร” สอดคล้องกับจรรยาบรรณครู ข้อที่ 3 และข้อที่ 8
- (2) กิจกรรม “หนีให้พ้นและจับให้มั่น” สอดคล้องกับจรรยาบรรณครู ข้อที่ 4
 และข้อที่ 6
- (3) กิจกรรม “ปริศนาความคิด” สอดคล้องกับจรรยาบรรณครู ข้อที่ 2 ข้อที่ 4
 และข้อที่ 8
- (4) กิจกรรม “ร่วมมือแข่งขัน” สอดคล้องกับจรรยาบรรณครู ข้อที่ 2 ข้อที่ 4
 ข้อที่ 6 และข้อที่ 7
- (5) กิจกรรม “ทดสอบสติ” สอดคล้องกับจรรยาบรรณครู ข้อที่ 1 ข้อที่ 2 ข้อที่ 4
 ข้อที่ 6 และข้อที่ 7
- (6) กิจกรรม “ผู้แสวงหา” สอดคล้องกับจรรยาบรรณครู ข้อที่ 2 ข้อที่ 3 ข้อที่ 4
 ข้อที่ 6 ข้อที่ 8 และข้อที่ 9
- (7) กิจกรรม “เลือกใคร” สอดคล้องกับจรรยาบรรณครู ข้อที่ 1 ข้อที่ 2 ข้อที่ 3
 ข้อที่ 4 ข้อที่ 6 ข้อที่ 7 และข้อที่ 8

(8) กิจกรรม “มองกันในส่วนดี” สอดคล้องกับจรรยาบรรณครู ข้อที่ 1 ข้อที่ 2 ข้อที่ 3 ข้อที่ 4 ข้อที่ 6 และข้อที่ 7

(9) กิจกรรม “สหกรณ์” สอดคล้องกับจรรยาบรรณครู ข้อที่ 2 ข้อที่ 3 ข้อที่ 4 ข้อที่ 5 และข้อที่ 7

(10) กิจกรรม “หลักสูตรครูดีในฝัน” สอดคล้องกับจรรยาบรรณครู ข้อที่ 1 ข้อที่ 2 ข้อที่ 6 ข้อที่ 8 และข้อที่ 9

(11) กิจกรรม “โรงเรียนธรรมะในฝัน” สอดคล้องกับจรรยาบรรณครู ข้อที่ 2 ข้อที่ 4 ข้อที่ 6 ข้อที่ 8 และข้อที่ 9

(12) กิจกรรม “การศึกษาและการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์” สอดคล้องกับจรรยาบรรณครู ข้อที่ 2 ข้อที่ 4 ข้อที่ 6 ข้อที่ 8 และข้อที่ 9

(13) กิจกรรม “ม้าหมุน” สอดคล้องกับจรรยาบรรณครู ข้อที่ 2 และข้อที่ 4

(14) กิจกรรม “นางงามจริยธรรม” สอดคล้องกับจรรยาบรรณครู ข้อที่ 1 ข้อที่ 2 ข้อที่ 4 ข้อที่ 5 ข้อที่ 6 และข้อที่ 7

(15) กิจกรรม “พัฒนาการคิดสู่วิชาชีพครู” สอดคล้องกับจรรยาบรรณครู ข้อที่ 1 ข้อที่ 2 ข้อที่ 3 ข้อที่ 4 ข้อที่ 6 ข้อที่ 8 และข้อที่ 9

(16) กิจกรรม “แผนที่ความคิดเชิงจริยธรรม” สอดคล้องกับจรรยาบรรณครู ข้อที่ 1 ข้อที่ 2 ข้อที่ 3 ข้อที่ 4 ข้อที่ 5 ข้อที่ 6 ข้อที่ 7 ข้อที่ 8 และข้อที่ 9

(17) กิจกรรม “ดอกไม้จริยธรรม” สอดคล้องกับจรรยาบรรณครู ข้อที่ 1 ข้อที่ 2 ข้อที่ 3 ข้อที่ 4 ข้อที่ 5 ข้อที่ 6 ข้อที่ 7 ข้อที่ 8 และข้อที่ 9

(18) กิจกรรม “นกสร้างรัง” สอดคล้องกับจรรยาบรรณครู ข้อที่ 2 ข้อที่ 4 ข้อที่ 6 ข้อที่ 7 และข้อที่ 9

(19) กิจกรรม “เลือกดี” สอดคล้องกับจรรยาบรรณครู ข้อที่ 1 ข้อที่ 2 ข้อที่ 3 ข้อที่ 4 ข้อที่ 5 ข้อที่ 6 ข้อที่ 7 ข้อที่ 8 และข้อที่ 9

(20) กิจกรรม “จินตนาการ” สอดคล้องกับจรรยาบรรณครู ข้อที่ 1 ข้อที่ 2 ข้อที่ 3 ข้อที่ 4 ข้อที่ 5 ข้อที่ 6 ข้อที่ 7 ข้อที่ 8 และข้อที่ 9

(21) กิจกรรม “สร้างความสัมพันธ์” สอดคล้องกับจรรยาบรรณครู ข้อที่ 1 ข้อที่ 2 ข้อที่ 3 ข้อที่ 4 ข้อที่ 5 ข้อที่ 6 ข้อที่ 7 ข้อที่ 8 และข้อที่ 9

(22) กิจกรรม “สรุปและแลกเปลี่ยนเรียนรู้” สอดคล้องกับจรรยาบรรณครู ข้อที่ 1 ข้อที่ 2 ข้อที่ 3 ข้อที่ 4 ข้อที่ 5 ข้อที่ 6 ข้อที่ 7 ข้อที่ 8 และข้อที่ 9

แบบประเมินชุดฝึกอบรมมีเกณฑ์ดังนี้

1. ด้านสาระประโยชน์

ความคิดเห็น 1 หมายถึง น้อยที่สุด, 2 หมายถึง น้อย, 3 หมายถึง ปานกลาง, 4 หมายถึง มาก และ 5 หมายถึง มากที่สุด

2. ด้านเทคนิควิธีและการนำไปใช้

ความเหมาะสม 1 หมายถึง น้อยที่สุด, 2 หมายถึง น้อย, 3 หมายถึง ปานกลาง, 4 หมายถึง มาก และ 5 หมายถึง มากที่สุด

2.4 ตรวจสอบคุณภาพขั้นต้น โดยให้ผู้เชี่ยวชาญด้านจริยธรรมและด้านการวัดผลการศึกษาจำนวน 5 คน เป็นผู้ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity)

2.5 ปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินตามที่ได้รับคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ

2.6 นำแบบประเมินที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับนักศึกษาวิชาเอกสังคมศึกษา จำนวน 30 คน โดยการตรวจสอบ

2.6.1 อำนาจจำแนกของแบบประเมิน (Discrimination) โดยการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย โดยใช้ t -test ทุกข้อมีค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป ตามเกณฑ์ของเอดเวิร์ด (Edward, 1987: 63)

2.6.2 ความเชื่อมั่นของแบบประเมิน (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient of Alpha) ของ ครอนบาค (Cronbach) มีค่า 0.81 (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ, 2538: 200)

2.7 ปรับปรุงแก้ไขหลังทดลองใช้เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลได้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

การดำเนินการทดลองรูปแบบกิจกรรม

ดำเนินการทดลองโดยการใช้ชุดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาการคิดเชิงจริยธรรมแก่นักศึกษาวิชาเอกการศึกษาพิเศษ, การศึกษาปฐมวัย, พลศึกษา, สังคมศึกษา, บริหารการศึกษา และวิชาเอกอื่นๆ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 120 คน ระยะเวลา 5 วัน โดยมีการประเมินผลการคิดเชิงจริยธรรมของนักศึกษาครูดังกล่าว ก่อนและหลังการฝึกอบรม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองดังต่อไปนี้

1. ทำการประเมินก่อนใช้ชุดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาการคิดเชิงจริยธรรม (pretest) ประเมินสภาพก่อนการฝึกอบรม 60 นาที นักศึกษาตอบแบบสอบถาม 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 แบบวัดการคิดเชิงจริยธรรม

โดยผู้วิจัยได้ชี้แจงว่าขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนแรกของการพัฒนาการคิดเชิงจริยธรรม เพื่อทราบข้อมูลเบื้องต้นของนักศึกษาครู คำตอบจะเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม จึงขอให้ตอบตามความเป็นจริง

2. ทดลองใช้ชุดฝึกอบรม

2.1 ดำเนินการตามกำหนดการฝึกอบรม 5 วัน ๆ ละ 8 ชั่วโมง ดังรายละเอียดในชุดฝึกอบรมซึ่งปรากฏในภาคผนวก

2.2 การฝึกอบรมในวันแรกจะประกอบด้วย ใบบความรู้ต่าง ๆ เกี่ยวกับจรรยาบรรณครู พ.ศ. 2539

2.3 ใบบความรู้แต่ละใบจะมีประเด็นคำถาม และกิจกรรมประกอบให้ดำเนินการในช่วงสุดท้าย

2.4 หลังจากนั้น ตั้งแต่วันที่ 2 ของการอบรมเป็นต้นไป จะมีกิจกรรมให้ปฏิบัติ 22 กิจกรรม พร้อมทั้งมีประเด็นคำถาม และแบบฝึกหัดต่าง ๆ ทุกกิจกรรม

2.5 กิจกรรมสุดท้าย จะเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และซักถามปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับการคิดแก้ปัญหาเชิงจริยธรรม

3. ทำการประเมินหลังใช้ชุดฝึกอบรม (post test) โดยใช้แบบวัดการคิดเชิงจริยธรรมชุดเดียวกับก่อนการฝึกอบรม

4. ทำการประเมินชุดฝึกอบรม ซึ่งเป็นแบบประเมินตอนที่ 3

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับชุดฝึกอบรม เพื่อพัฒนาการคิดเชิงจริยธรรมของนักศึกษาครู ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

แบบประเมินชุดฝึกอบรม

1. ด้านสถานภาพของผู้ตอบแบบประเมิน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

2. ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระประโยชน์ เทคนิควิธี และการนำไปใช้จาก กิจกรรม โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คำนวณด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺

3. ด้านข้อเสนอแนะที่มีต่อกิจกรรมเพื่อพัฒนาการคิดเชิงจริยธรรม วิเคราะห์ ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

แบบประเมินการคิดเชิงจริยธรรม

1. เปรียบเทียบความสามารถด้านการคิดเชิงจริยธรรมของนักศึกษาครู ก่อนและหลังเข้าการฝึกอบรม เพื่อพัฒนาการคิดเชิงจริยธรรม โดยใช้ t-test คำนวณด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺
2. เปรียบเทียบความสามารถด้านการคิดเชิงจริยธรรมของนักศึกษาครู ตามตัวแปรเพศ วิชาเอก อายุ ประเภทของการศึกษา ประสบการณ์สอน อาชีพของบิดามารดา การอบรมเลี้ยงดู และหน่วยงานที่สังกัด โดยใช้ t-test คำนวณด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺

